

Protokół Nr 3/2015

z posiedzenia Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa

Rady Miasta Ustroń

odbytego w dniu 24 lutego 2015 roku

w biurze Rady Miasta Ustroń Rynek 1

W posiedzeniu, któremu przewodniczył Andrzej Szeja Zastępca Przewodniczącego Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa udział wzięli członkowie Komisji wg listy obecności stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego protokołu, Skarbnik Miasta Ustroń Aleksandra Łuckoś, pracownicy Urzędu Miejskiego w Ustroniu pani Agata Markiewicz oraz pan Marek Landowski oraz goście stanowi załącznik nr 2 .

Zastępca Przewodniczącego Komisji Andrzej Szeja o godzinie 15.30 otworzył posiedzenie Komisji i po powitaniu członków Komisji i gości oświadczył, iż zgodnie z listą obecności aktualnie w posiedzeniu uczestniczy 4 radnych, co wobec składu Komisji wynoszącego 5 radnych stanowi większość pozwalającą na podejmowanie prawomocnych decyzji. Stwierdził, że nieobecność Przewodniczącego Komisji jest usprawiedliwiona. Następnie Przewodniczący posiedzenia przedstawił porządku posiedzenia.

Porządek posiedzenia:

1. Przywitanie przybyłych i stwierdzenie prawomocności obrad
2. Informacja na temat nowych programów unijnych na lata 2016 - 2020 A. Markiewicz
3. Informacja na temat projektu e-Olza M. Landowski, A. Łuckoś
  - a/ czego dotyczy - M. Landowski
  - b/ zmiany w budżecie i WPF - Skarbnik
4. Zaopiniowanie projektów uchwał w sprawie:
  - a/ opinii nt informacji w temacie programów unijnych 2016 - 2020 - ze szczególną uwagą na środki możliwe do wykorzystania w obrębie obiektów sportowych (Kuźnia Stadion), rekreacyjnych (obiekt z basenem), ścieżek rowerowych itp.
  - b/ zmian w budżecie miasta na rok 2015
  - c/ zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Ustroń
  - d/zmieniająca uchwałę w sprawie zarządzenia inkasa oraz określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso w podatku od nieruchomości, podatku rolnym, podatku leśnym, łącznym zobowiązaniu pieniężnym i opłacie uzdrowskiej
  - e/ wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Cieszynie a Miastem Ustroń w sprawie przejęcia od Naczelnika Urzędu Skarbowego w Cieszynie zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
  - f/ przystąpienia do realizacji projektu pn.: "e-Olza - integracja systemów informatycznych administracji samorządowej na terenie gmin powiatu bielskiego, cieszyńskiego i wodzisławskiego"

5. Propozycja o uzupełnienie informacji p W. Suchty - przedstawienie szczegółowego planu działań mających na celu zrealizowanie celów zawartych w piśmie z dnia 16.02.2015 - i przedstawienie materiału na marcowym posiedzeniu Komisji BiPP
6. Zapoznanie się z pismem Gminy Gorzyce z dnia 10 lutego 2015
7. Zamknięcie obrad

Na wniosek Przewodniczącego obradom Andrzej Szeja Komisja jednomyślnie przyjęła w/w porządek posiedzenia.

Ad. 1

Przewodniczący Komisji Andrzej Szeja stwierdził na podstawie listy obecności, że obrady Komisji są prawomocne

Ad.2

Informacje na temat programów unijnych takich jak: Program współpracy trans-granicznej Republika Czeska Rzeczpospolita Polska, Lokalna Grupa Działania - Cieszyńska Kraina, Regionalny Program Operacyjny woj. Śląskiego na lata 2014 - 2020 omówiła Pani Agata Markiewicz. Wskazała na możliwości pozyskiwania środków na różne inwestycje między innymi; termomodernizację szkół i MDSS jednak przy tych inwestycjach istotne jest wykonanie odpowiedniej dokumentacji. W ramach programu: Słoneczny Ustroń będzie możliwość uzyskania dopłat do ogniw foto-galwanicznych, natomiast projekt Ustroński Rower Miejski pozwoli na stworzenie wypożyczalni rowerów dla odwiedzających Ustroń turystów oraz dla mieszkańców. Odnośnie tego projektu Przewodniczący Andrzej Szeja pytał o możliwości połączenia tego projektu z ościennymi gminami: Skoczowem i Wisłą.

W ramach wymienionych projektów planuje się zagospodarowanie ścieżek rowerowych nad Wisłą i w dzielnicy Zawodzie, jednak środki mogą być wykorzystane pod warunkiem ukierunkowania tego projektu na formę edukacyjną, a w odniesieniu do Jaszowca należy wykonać inwentaryzację przyrodniczą. Środki uzyskane z w/wym. projektów mogą ułatwić przebudowę Pijalni Wód na Zawodzie w kierunku instalacji ogniw foto-galwanicznych w tym przypadku konieczne jest załatwienie formalności związanych z odsprzedażą nadmiaru energii elektrycznej.

Omówiono możliwość pozyskania środków finansowych na budowę kąpieliska, istnieje możliwość uzyskania środków z paru źródeł między innymi ze środków ministerialnych, z Partnerstwa Publiczno- Prywatnego przykładem jest Radzionków.

Przewodniczący Andrzej Szeja zwrócił uwagę na konieczność aktywizacji stowarzyszeń, które w ramach swojej działalności mogą również aplikować o przyznanie dotacji unijnych. Programy związane z budową ścieżek rowerowych, stadionów, a nawet basenów mogą uzyskiwać dopłaty nawet do 20 000 000 zł. Pani Skarbnik omówiła stan zaawansowania finansowego w przygotowaniu rewitalizacji obiektu sportowego "Kuźni Ustroń" na który w pierwszym etapie inwestycyjnym zostanie przeznaczona kwota 4 944 298 zł. Wniosek do Urzędu Marszałkowskiego został złożony i jest szansa, że będzie rekomendacja na kwotę 300 000 zł w tym roku i 800 000 zł w roku przyszłym. Skarbnik Miasta stwierdziła, że analiza finansowa tego zadania zostanie zakończona w marcu, a czas trwania pierwszego etapu budowy zakończy się za dwa lata.

Radni pytali o możliwości budowy kortów tenisowych w Jaszowcu - Pani Markiewicz stwierdziła, że jest szansa na dofinansowanie tej inwestycji z programu rewitalizacja Terenów Sportowych.

Pan Mitręga będący gościem na posiedzeniu komisji pytał o możliwości wykonania ścieżek rowerowych w dzielnicy Zawodzie w oparciu o fundusze unijne lub własne miasta, poruszył sprawę braku basenu solankowego dostępnego dla ogółu mieszkańców miasta i gości oraz pytał o stan zaawansowania tworzenia planu zagospodarowania przestrzennego zagospodarowania.

Przedłożona informacja stanowi załącznik nr 3 do niniejszego protokołu.

Ad. 3

Pan Landowski w odniesieniu do projektu "e-Olza" omówił sprawy pozyskiwania funduszy potrzebnych do unowocześnienia bazy komputerowej Urzędu Miasta, wirtualizacji serwerowni, unowocześnienia centrali telefonicznej aby można było obniżyć koszty jej używania. Zwrócił uwagę na możliwości zakupu dużego ekranu multimedialnego wykorzystywanego do reklamy Ustronia i imprez które dzieją się w mieście, lokalizacja tego przedsięwzięcia to droga dwupasmowa w okolicach Ochab lub Skoczowa, kolejną propozycją był zakup kamer zewnętrznych ustawionych w punktach widokowych i transmitujących widoki panoramy Ustronia oraz zakup pakietów aplikacji biurowych. W ramach tego programu wystarczy zainwestować 15% środków własnych a pozostałe 85% jest dofinansowane z projektu.

W dalszym punkcie obrad Skarbnik Miasta Pani Łuckoś przekazała informację, że projekt pochodzący z zadania budowy sieci szerokopasmowej (prowadzony przez stowarzyszenie Cieszyn) nie dojdzie do skutku dlatego, że gminy odstępują od niego w związku ze znikomą akceptacją tego projektu. Pieniądze uwolnione z tego projektu można przeznaczyć na stworzenie elektronicznego przesylu danych to wiąże się z koniecznością zmiany w budżecie miasta i WPF Miasta Ustroń.

W kolejnej części obrad omówione zostały przez Panią Skarbnik Miasta zasady pracy i wynagradzania inkasentów. Następnie przedstawiła zasady na jakich proponowane jest porozumienie pomiędzy Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Cieszynie, a Miastem Ustroń w przedmiocie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ściągalność tej opłaty w Ustroniu jest bardzo skuteczna. Na wszystkie pytania radnych zostały udzielone wyczerpujące odpowiedzi.

Ad. 4

Radni nie wniesli uwag do przedstawionych informacji. Omówione projekty zostały poddane pod głosowanie: projekty oznaczone kolejnymi literami zostały pozytywnie zaopiniowane następującą liczbą głosów:

a/ *Opinia nr 12/2015 - 4 głosami "za", 0 głosów "przeciw", 0 głosów "wstrzymujący się" co stanowi załącznik nr 4 do protokołu.*

b/ *Opinia nr 13/2015 - 4 głosami "za", 0 głosów "przeciw", 0 głosów "wstrzymujący się" co stanowi załącznik nr 5 do protokołu.*

c/ *Opinia nr 14/2015 - 4 głosami "za", 0 głosów "przeciw", 0 głosów "wstrzymujący się" co stanowi załącznik nr 6 do protokołu.*

d/ Opinia nr 15/2015 - 4 głosami "za", 0 głosów "przeciw", 0 głosów "wstrzymujący się" co stanowi załącznik nr 7 do protokołu.

e/ Opinia nr 16/2015 - 4 głosami "za", 0 głosów "przeciw", 0 głosów "wstrzymujący się" co stanowi załącznik nr 8 do protokołu.

f/ Opinia nr 17/2015 - 4 głosami "za", 0 głosów "przeciw", 0 głosów "wstrzymujący się" co stanowi załącznik nr 9 do protokołu.

Ad. 5

Zastępca Przewodniczącego komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa Andrzej Szeja wystąpił z propozycją o uzupełnienie informacji p. W. Suchty - przedstawienie szczegółowego planu działań mających na celu zrealizowanie celów zawartych w piśmie z dnia 16.02.2015 i przedstawienie tego materiału na marcowym posiedzeniu komisji.

Ad. 6

W tej części obrad radni zapoznali się z pismem Gminy Gorzyce z dnia 10 lutego 2015 r.

Ad. 7

Po wyczerpaniu porządku obrad posiedzenie zakończono o godz. 17.15

Protokołował:

Krzysztof Pokorny

Przewodniczył:

**PRZEWODNICZĄCY KOMISJI
Budżetu i Przestrzegania Prawa**

WZ. *Andrzej Szeja*
Grzegorz Kyupa

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa Rady Miasta Ustroń

LISTA OBECNOŚCI

na posiedzeniu w dniu 24 luty 2015 r.

Lp.	Imię i nazwisko	Podpis
1	Grzegorz Krupa	<i>niepowiadliwiony</i>
2	Andrzej Szeja	<i>[Signature]</i>
3	Krzysztof Pokorny	<i>[Signature]</i>
4	Maria Jaworska	<i>[Signature]</i>
5	Artur Kluz	<i>Kluz Artur</i>

Sprawdzono
pod względem merytorycznym
(prowadzący obrady)

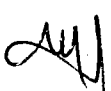
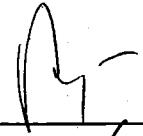
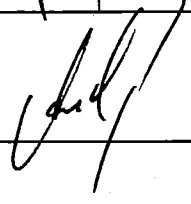
W.2 **PRZEWODNICZĄCY KOMISJI**
Budżetu i Przestrzegania Prawa
[Signature]
Grzegorz Krupa

LISTA OBECNOŚCI GOŚCI

biorących udział w posiedzeniu

Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa Rady Miasta Ustron

w dniu 24 lutego 2015 r.

nazwa organu /jednostki/	Imię i nazwisko /stanowisko/	Podpis
Miasto Ustron	Agata Markiewicz	
Miasto Ustron	Marek Landołowski	
Zen. Dariusz Zemke	Paweł Mitosek	
Marek Miarka Urban	Aleksandra Łudka (skarbnik)	

INFORMACJA NA TEMAT NOWYCH PROGRAMÓW UNIJNYCH NA LATA 2016-2020

Ogólna Informacja o programach unijnych

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 (RPO WSL) wraz z formułą Regionalnych Inwestycji Terytorialnych (RIT), tryb konkursowy, w skład którego wchodzi następujące priorytety:

OŚ PRIORYTETOWA I: Nowoczesna gospodarka

Działanie 1.1. Kluczowa dla regionu infrastruktura badawcza:

Typy przedsięwzięć:

- rozwój kluczowej infrastruktury badawczej, służącej realizacji badań naukowych zgodnych z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami

Główni Beneficjenci:

- Uczelnie;
- Jednostki naukowe
- Konsorcja naukowe
- Konsorcja naukowo-przemysłowe
- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych
- Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej
- Fundacje
- Porozumienia ww. podmiotów, reprezentowane przez lidera.

Działanie 1.2. Badania, rozwój i innowacje w przedsiębiorstwach

Typy przedsięwzięć:

- tworzenie lub rozwój istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego w przedsiębiorstwach służącego ich działalności innowacyjnej,
- wsparcie wdrożenia własnych lub zakupionych wyników badań naukowych/technologii oraz praw do własności intelektualnej, w tym patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej związane z wdrażanym produktem lub usługą
- rozwój usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu,
- rozwój i udostępnianie niezbędnej infrastruktury (w tym laboratoria) istniejących instytucji otoczenia biznesu,
- zarządzanie i wdrażanie regionalnego ekosystemu innowacji,
- profesjonalizacja usług instytucji o działalności badawczej i rozwojowej (B+R) i instytucji otoczenia biznesu dla przedsiębiorstw w zakresie B+R i innowacji w ramach inteligentnych specjalizacji.

Główni Beneficjenci:

- Instytucje otoczenia biznesu
- Samorząd Województwa w partnerstwie z Instytucjami otoczenia biznesu i Instytucjami naukowo – badawczymi

OŚ PRIORYTETOWA II: Cyfrowe śląskie

Działanie 2.1. Wzmocnienie zastosowań Technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia

Typy przedsięwzięć:

- wsparcie rozwoju oraz zwiększenie dostępu obywateli i przedsiębiorców do cyfrowych usług publicznych,
- wsparcie cyfryzacji, w tym digitalizacji zasobów kulturowych, naukowych, planistycznych, geodezyjnych i kartograficznych,
- zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu w postaci cyfrowej do ww. zasobów.
- wsparcie obszarów: ochrona zdrowia, administracja publiczna, informacja przestrzenna, wspieranie przedsiębiorczości i prowadzenie działalności gospodarczej, digitalizacja zasobów nauki, kultury, bezpieczeństwo publiczne.

Główni Beneficjenci:

Jednostki organizujące lub wykonujące zadania publiczne o charakterze lokalnym, ponadlokalnym lub regionalnym.

OŚ PRIORYTETOWA III: Konkurencyjność Małych i Średnich Przedsiębiorstw (MŚP)

Działanie 3.1 Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości

Typy przedsięwzięć:

- rozwój profesjonalnych usług świadczonych na rzecz przedsiębiorców,
- tworzenie terenów inwestycyjnych na obszarach typu brownfield: przygotowanie terenów inwestycyjnych typu brownfield, w tym kompleksowe uzbrojenie terenu w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych wraz z możliwością ich promocji. (Inwestycja typu brownfield: obszar zagospodarowany dla celów przemysłowych, zdegradowany i w następstwie porzucony.)

Główni Beneficjenci:

- Podmioty zarządzające inkubatorami przedsiębiorczości
- Podmioty zarządzające akademickimi inkubatorami przedsiębiorczości
- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Jednostki sektora finansów publicznych

Działanie 3.2 Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług

Typy przedsięwzięć:

- Innowacje w MŚP: wsparcie na wprowadzenie nowego lub ulepszanego rozwiązania w odniesieniu do produktu (towaru lub usługi), procesu, z możliwością zastosowania innowacji nietechnologicznych jako wspomagające wraz z możliwością promocji innowacyjnych rozwiązań.
- Technologie informacyjno-komunikacyjne w działalności gospodarczej: wsparcie wykorzystania TIK w procesach biznesowych w przedsiębiorstwach.
- Rozwój MŚP przy udziale instrumentów finansowych: wkład programu w fundusze poręczeniowe, pożyczkowe oraz inne instrumenty finansowe wspierające rozwój MŚP na rynku.

Główni Beneficjenci:

- Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
- Firmy typu spin-off (kontrolowane przez publiczne instytucje badawcze)
- Podmioty zarządzające zgrupowaniami MŚP
- Podmioty wdrażające instrumenty finansowe

OŚ PRIORYTETOWA IV: Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii (OZE) i gospodarka niskoemisyjna

Działanie 4.1. wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych

Typy przedsięwzięć:

- Budowa i przebudowa infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych.

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej)
- Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, posiadające osobowość prawną lub zdolność prawną
- Szkoły wyższe
- Organizacje pozarządowe
- Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
- Towarzystwa budownictwa społecznego;

Działanie 4.2 Promowanie efektywności energetycznej i korzystania z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach

Typy przedsięwzięć:

- Modernizacja i rozbudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie.
- Głęboka, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach

- Zastosowanie technologii efektywnych energetycznie w przedsiębiorstwach
- Zastosowanie energooszczędnych (energia elektryczna, ciepło, chłód, woda) technologii produkcji i użytkowania energii
- Wprowadzanie systemów zarządzania energią
- Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych (o ile wynika to z przeprowadzonego audytu energetycznego)

Główni Beneficjenci:

- MŚP
- Podmioty wdrażające instrumenty finansowe.

Działanie 4.3. Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym

Typy przedsięwzięć:

- Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych
- Likwidacja „niskiej emisji” poprzez wymianę/modernizację indywidualnych źródeł ciepła lub podłączanie budynków do sieciowych nośników ciepła.
- Budowa instalacji OZE w modernizowanych energetycznie budynkach.

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej) -
- Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, posiadające osobowość prawną lub zdolność prawną
- Szkoły wyższe
- Organizacje pozarządowe
- Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
- Towarzystwa budownictwa społecznego
- Porozumienia podmiotów wymienionych wyżej reprezentowane przez lidera
- Podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie w ramach partnerstwa publicznoprywatnego (tzw. projekty hybrydowe).

Działanie 4.4 Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu

Typy przedsięwzięć:

- Budowa, przebudowa liniowej i punktowej infrastruktury transportu zbiorowego (np. zintegrowane węzły przesiadkowe, drogi rowerowe, parkingi Park&Ride i Bike&Ride, bus pasy)
- Wdrażanie inteligentnych systemów transportowych (ITS)

- Zakup taboru autobusowego i tramwajowego na potrzeby transportu publicznego wraz z budową infrastruktury
- Budowa i przebudowa liniowej infrastruktury tramwajowej
- Poprawa efektywności energetycznej oświetlenia.

Główni Beneficjenci:

W zakresie niskoemisyjnego transportu:

- Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki
- Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego i ich związków, realizujące zadania z zakresu transportu publicznego, wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych
- Podmioty, w których większość udziałów posiada jednostka samorządu terytorialnego lub związek JST, realizujące na podstawie statutu zadania publiczne z zakresu transportu publicznego
- Porozumienia podmiotów wymienionych w pkt 1-3 reprezentowane przez lidera.

W zakresie poprawy efektywności oświetlenia w gminach:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej),
- Spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, towarzystwa budownictwa społecznego
- Porozumienia podmiotów wymienionych wyżej reprezentowane przez lidera
- Podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie, w ramach partnerstwa publiczno prywatnego (tzw. projekty hybrydowe)

Działanie 4.5 promowanie wykorzystywania wysokosprawnej kogeneracji ciepła i energii elektrycznej w oparciu o zapotrzebowanie na ciepło użytkowe

Typy przedsięwzięć:

Budowa i modernizacja instalacji do produkcji energii w wysokosprawnej kogeneracji.

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej)
- Podmioty wykonujące działalność leczniczą, w rozumieniu ustawy o działalności leczniczej, posiadające osobowość prawną lub zdolność prawną
- Szkoły wyższe
- Organizacje pozarządowe
- Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
- Towarzystwa budownictwa społecznego
- Porozumienia podmiotów wymienionych wyżej reprezentowane przez lidera
- Przedsiębiorcy
- Podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie w ramach partnerstwa publiczno prywatnego (tzw. projekty hybrydowe).

OŚ PRIORYTETOWA V: Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

Działanie 5.1: Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami

Typy przedsięwzięć:

- Wyposażenie jednostek ochotniczej straży pożarnej w sprzęt niezbędny do przeciwdziałania i usuwania skutków klęsk żywiołowych.

Główni Beneficjenci:

- Organizacje pozarządowe
- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia.

Działanie 5.2: Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie

Typy przedsięwzięć:

- Budowa/rozwój/modernizacja zakładów odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- Kompleksowe unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest.

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej)
- Porozumienia podmiotów wyżej wymienionych reprezentowane przez lidera
- Podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (tzw. projekty hybrydowe)
- Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe
- Towarzystwa budownictwa społecznego.

Działanie 5.3: Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie

Typy przedsięwzięć:

- Budowa i modernizacja sieci kanalizacyjnych dla ścieków komunalnych oraz budowa i modernizacja sieci kanalizacji deszczowej,
- Budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych, budowa instalacji do zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych,
- Budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę.

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia

- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej)
- Porozumienia podmiotów wyżej wymienionych reprezentowane przez lidera
- Podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (tzw. projekty hybrydowe).

Działanie 5.4: zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego

Typy przedsięwzięć:

- Prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków prowadzonego przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- Prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane dla obiektów przynależnych do Szlaku Zabytków Techniki

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia
- Instytucje kultury
- Organizacje pozarządowe
- Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- Inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, których ustawowym lub statutowym celem jest działalność w zakresie kultury
- Porozumienia podmiotów wyżej wymienionych, reprezentowane przez lidera
- Podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (tzw. projekty hybrydowe).

Działanie 5.5: ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę

Typy przedsięwzięć:

- Kompleksowe projekty z zakresu ochrony, poprawy i odtwarzania stanu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków,
- Zwalczanie rozprzestrzeniania się i eliminowania obcych gatunków inwazyjnych, - Budowa, modernizacja i wyposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej lub ochrony różnorodności biologicznej wraz z prowadzeniem kampanii informacyjno-edukacyjnych,
- Ochrona przyrody poprzez zmniejszenie presji ruchu turystycznego za pomocą budowy infrastruktury użytku publicznego.

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia

- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (nie wymienione wyżej);
- Organizacje pozarządowe
- Porozumienia podmiotów wyżej wymienionych reprezentowane przez lidera
- Podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie w ramach partnerstwa publicznoprywatnego (tzw. projekty hybrydowe)
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne
- Parki krajobrazowe i narodowe.

OŚ PRIORYTETOWA VI: Transport

Działanie 6.1: Zwiększenie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T (Transeuropejskie Sieci Transportowe), w tym z węzłami multimodalnymi

Typy przedsięwzięć:

- Budowa i przebudowa dróg wojewódzkich.

Główni Beneficjenci:

- Jednostki Samorządu Terytorialnego.

Działanie 6.2: Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu

Typy przedsięwzięć:

- Zakup taboru na potrzeby transportu kolejowego,
- Budowa, przebudowa liniowej infrastruktury kolejowej.

Główni Beneficjenci:

- Polskie Koleje Państwowe Polskie Linie Kolejowe S.A
- Jednostki Samorządu Terytorialnego.

OŚ PRIORYTETOWA VII: Regionalny rynek pracy

Działanie 7.1: Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalny inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników

Typy przedsięwzięć:

- Instrumenty i usługi rynku pracy służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej
- Instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób, u których zidentyfikowano potrzebę uzupełnienia lub zdobycia nowych umiejętności i kompetencji
- Instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców jak i przedsiębiorców
- Realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) EURES zdiagnozowanych na podstawie analiz społeczno-gospodarczych regionu. Realizacja tego typu operacji ma charakter warunkowy, uzależniony od

zdiagnozowania branż, zawodów lub kompetencji, w których sytuacja na rynku pracy wymaga realizacji USMT

- Instrumenty i usługi rynku pracy służące rozwojowi przedsiębiorczości i samo zatrudnienia

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym: publiczne służby zatrudnienia, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego, Lokalne Grupy Działania.

Działanie 7.2: Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw

Typy przedsięwzięć:

- Bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- Preferencyjne pożyczki dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- Wsparcie doradczo-szkoleniowe dla osób planujących rozpoczęcie działalności

Główni Beneficjenci:

- Podmioty wdrażające instrumenty finansowe
- W zakresie pozostałych form wsparcia: wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Działanie 7.3: Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian

Typy przedsięwzięć:

- Wsparcie typu outplacement dla pracowników przedsiębiorstw zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy
- Wsparcie doradczo-szkoleniowe dla właścicieli i kadry zarządzającej przedsiębiorstw wspomagające proces zmiany, w tym przekształcenia profilu działalności przedsiębiorstwa, optymalizacji procesów zarządzania oraz budowania strategii rozwoju przedsiębiorstwa.

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

OŚ PRIORYTETOWA VIII: Regionalne kadry gospodarki opartej na wiedzy

Działanie 8.1: Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę

Typy przedsięwzięć:

- Wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania podmiotów opieki nad dzieckiem do lat 3, w tym żłobków (m.in. przyzakładowych), klubów dziecięcych,
- Wsparcie dla tworzenia nowych miejsc opieki w podmiotach opieki nad dzieckiem do lat 3 już istniejących,
- Wsparcie dla tworzenia i rozwijanie miejsc opieki nad dziećmi w innych formach opieki wymienionych w ustawie o opiece nad dziećmi do lat 3,
- Zwiększenie dostępności usług opieki nad dziećmi (w tym poprzez pokrycie kosztów opieki) dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji, dla których obowiązek opieki nad dziećmi stanowi barierę w dostępie do rynku pracy.

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych, nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym:

- Żłobki, kluby dziecięce, dzienni opiekunowie, nianie (wg Ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3)
- Pracodawcy
- Organizacje pracodawców.

Działanie 8.2: Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian

Typy przedsięwzięć:

- Dostarczenie usług rozwojowych doradczych, szkoleniowych zgodnych z potrzebami przedsiębiorstwa (m.in.: usług w zakresie wsparcia kapitałowego, zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej, budowania i rozwoju biznesu, organizacyjnych, ekonomiczno-finansowych, prawnych, marketingowych, w zakresie zarządzania strategicznego, audytów strategicznych, szkolenia z transferu i komercjalizacji wiedzy oraz ochrony własności przemysłowej),
- Wspieranie rozwoju kwalifikacji pracowników zgodnie z potrzebami pracodawców.

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Działanie 8.3: Aktywne i zdrowe starzenie się

Typy przedsięwzięć:

- Opracowywanie i wdrażanie programów zdrowotnych dot. rehabilitacji leczniczej, ułatwiających powroty do pracy i utrzymanie zatrudnienia we współpracy z pracodawcami,
- Wdrażanie programów zdrowotnych w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów,

- Wdrażanie programów zdrowotnych dot. chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu,
- Działania ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, z uwzględnieniem działań szkoleniowych,
- Działania w zakresie przekwalifikowania osób starszych pracujących w trudnych warunkach, pozwalające im na zdobycie kwalifikacji do wykonywania prac, które będą uwzględniały ich umiejętności i stan zdrowia.

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym:

- Pracodawcy
- Organizacje pozarządowe
- Podmioty ekonomii społecznej
- Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej
- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej
- Instytuty Badawcze
- Instytucje naukowe
- Podmioty lecznicze, inne niż wymienione wskazane w ustawie o działalności leczniczej.

OŚ PRIORYTETOWA IX: Włączenie społeczne

Działanie 9.1: Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie

Typy przedsięwzięć:

- Kompleksowe działania na rzecz integracji osób, rodzin, grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym z zastosowaniem instrumentów aktywnej integracji (edukacyjnych, społecznych, zawodowych, z uwzględnieniem realizacji PAI) ukierunkowane na aktywizację społeczno-zawodową.
- Wsparcie reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym poprzez wykorzystanie potencjału podmiotów działających na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej, w szczególności w Centrum Integracji Społecznej, Klubie Integracji Społecznej, Zakładzie Aktywności Zawodowej, Warsztacie Terapii Zajęciowej (których podstawowym zadaniem nie jest działalność gospodarcza), w tym tworzenie miejsc pracy w już funkcjonujących podmiotach jak i wspieranie tworzenia nowych podmiotów, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.
- Kompleksowe programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
- Kompleksowe programy aktywizacji skierowane do osób usamodzielnianych, w tym: młodzieży z ośrodków wychowawczych i socjoterapii, mających na celu poprawę szans adaptacyjnych poprzez organizację dodatkowego wsparcia w zakresie umiejętności społecznych i zawodowych
- Programy na rzecz wzmacniania potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności uwzględniające specyfikę terytorium i zamieszkujących je społeczności, z uwzględnieniem działań: opartych o samopomoc i wolontariat, środowiskowych, prozatrudnieniowych, edukacyjnych, kulturalnych jako uzupełniających.

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych, nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym:

- Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne (jednostki organizacyjne pomocy społecznej, jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej) oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań publicznych w obszarze aktywnej integracji
- Jednostki zatrudnienia socjalnego; • Podmioty i placówki prowadzące wsparcie na rzecz trudnej młodzieży
- Podmioty wymienione w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym organizacje pozarządowe
- Lokalne Grupy Działania i Podmioty ekonomii społecznej

Działanie 9.2: Ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym

Typy przedsięwzięć:

- Działania w zakresie podniesienia jakości i dostępności usług wsparcia rodziny: wsparcie dla tworzenia lub działalności placówek oferujących wsparcie dzienne dla dzieci i młodzieży, rozwijanie środowiskowych form opieki nad dziećmi i młodzieżą, o wsparcie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej oraz podnoszenie jakości usług realizowanych w instytucjonalnych formach pieczy zastępczej, rozwijanie asystentury rodzinnej, instytucji rodzin wspierających, pomocowych jako wspierających rodzinę w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
- Działania na rzecz rozwoju usług mieszkalnictwa wspieranego, poprzez zapewnienie dostępu do usług świadczonych w mieszkaniach chronionych, treningowych i wspieranych skierowanych do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych wspierających proces ich integracji społecznej i zawodowej.
- Działania na rzecz rozwoju usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych⁸⁵ z uwzględnieniem priorytetyzacji w kierunku środowiskowej formuły świadczenia (nie wyklucza się wsparcia form instytucjonalnych w przypadku gdy jest to związane ze stanem zdrowia osób zależnych)
- Działania na rzecz rozwoju środowiskowych form usług społecznych innych niż wymienione powyżej wspierających proces integracji społecznej, zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczonych społecznie zgodnie z kierunkami określonymi na poziomie wytycznych horyzontalnych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.
- Wzrost dostępności i jakości usług społecznych zapobiegających ubóstwu i wykluczeniu społecznemu.
- Działania przeciwdziałające negatywnym procesom demograficznym poprzez zapewnienie dostępu do usług zdrowotnych w zakresie: kompleksowej opieki nad matką i dzieckiem, o wczesnej diagnostyki i leczenia wad rozwojowych dzieci, diagnozowania i leczenia chorób cywilizacyjnych u dzieci i młodzieży zwiększających zagrożenie ubóstwem w przyszłości, opracowania i wdrożenia programów rehabilitacji leczniczej dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych
- Działania w zakresie zwiększenia dostępu i jakości usług zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia osób zagrożonych

ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zgodnie z kierunkami określonymi na poziomie wytycznych horyzontalnych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa.

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych, nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym:

- Jednostki samorządu terytorialnego: ich jednostki organizacyjne (pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej) oraz podmioty, którym zlecono realizację zadań ww. obszarach, związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia,
- Samorząd województwa
- Jednostki zatrudnienia socjalnego
- Podmioty prowadzące wsparcie dzienne na rzecz dzieci i młodzieży
- Podmioty ekonomii społecznej
- Podmioty wymienione w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym organizacje pozarządowe.

Działanie 9.3: Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia

Typy przedsięwzięć:

- Świadczenie profilowanych usług doradczych, edukacyjnych i biznesowych na rzecz efektywnego funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, w tym podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników podmiotów ekonomii społecznej oraz wspieranie powstawania i stabilności miejsc pracy w obszarze przedsiębiorczości społecznej
- Wsparcie dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym za pośrednictwem podmiotów ekonomii społecznej, w tym udzielenie dotacji na zakładanie przedsiębiorstw społecznych i wsparcie funkcjonujących przedsiębiorstw w tworzeniu dodatkowych miejsc pracy
- Świadczenie usług animacyjnych, inkubacyjnych na poziomie lokalnym, w szczególności w zakresie wsparcia dla budowy i funkcjonowania partnerstw publiczno-społecznych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej i tworzenia lokalnych kooperatyw oraz usług animacji lokalnej na rzecz rozwoju organizacji obywatelskich oraz partycypacji społecznej.
- Wsparcie działań w zakresie poszukiwania i wdrażania zidentyfikowanych długookresowych źródeł finansowania podmiotów ekonomii społecznej, inicjatyw rozwijających przedsiębiorczość społeczną oraz uzupełniającą instytucji wspierających ekonomię społeczną.
- Koordynacja rozwoju ekonomii społecznej.

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych, nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym:

- Samorząd Województwa

- Akredytowane podmioty świadczące usługi na rzecz podmiotów ekonomii społecznej (OWES – Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej)
- Podmioty wymienione w ustawie o pożytku publicznym i o wolontariacie, w tym organizacje pozarządowe
- Podmioty ekonomii społecznej.

OŚ PRIORYTETOWA X: Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna

Działanie 10.1: Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych

Typy przedsięwzięć:

- Projekty inwestycyjne ukierunkowane na poprawę jakości i dostępności do świadczeń ochrony zdrowia
- Roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w zdegradowanych budynkach w celu adaptacji ich na mieszkania socjalne, wspomagane i chronione.
- Roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w zdegradowanych budynkach na potrzeby utworzenia Centrów Usług Społecznych

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych
- Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- Organizacje pozarządowe
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (niewymienione wyżej)
- Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, Towarzystwa Budownictwa Społecznego (TBS), spółdzielnie
- Instytucje kultury
- Lokalne Grupy Działania
- MŚP
- Porozumienia ww. podmiotów
- Podmioty działające w oparciu o umowę/porozumienie w ramach partnerstwa publiczno prywatnego (tzw. projekty hybrydowe)

W przypadku projektów dotyczących wsparcia podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej - podmioty wykonujące działalność leczniczą, udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z wyłączeniem podmiotów, które będą kwalifikowały się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach oddziały geriatryczne)

W przypadku pozostałych projektów - podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych: samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, przedsiębiorcy, jednostki budżetowe oraz lekarze i pielęgniarki, którzy wykonują swój zawód w ramach działalności leczniczej i udzielają świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (z wyłączeniem podmiotów, które będą kwalifikowały się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko - wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach oddziały geriatryczne).

Działanie 10.2: Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów miejskich i wiejskich

Typy przedsięwzięć:

- Roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w obiektach przemysłowych, powojennych, popegeerowskich, pokolejowych wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym wynikającym z Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- Zagospodarowywanie przestrzeni miejskich, w tym roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w obiektach wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym wynikającym z Lokalnego Programu Rewitalizacji,
- Roboty budowlane (za wyjątkiem budowy nowych obiektów) w zdegradowanych budynkach wraz z zagospodarowaniem przyległego otoczenia, przyczyniające się do likwidacji istotnych problemów gospodarczych lub społecznych na obszarze rewitalizowanym wynikającym z Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki i stowarzyszenia
- Podmioty działające na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego wybrane zgodnie z prawem zamówień publicznych
- Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
- Organizacje pozarządowe
- Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych (niewymienione wyżej)
- Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, spółdzielnie
- Przedsiębiorcy
- Instytucje kultury
- Lokalne Grupy Działania
- Porozumienia ww. podmiotów;
- Podmioty działające w oparciu o umowę/ porozumienie w ramach partnerstwa publicznoprywatnego (tzw. projekty hybrydowe)
- Podmioty wdrażające instrumenty finansowe.

OŚ PRIORYTETOWA XI: Wzmocnienie potencjału edukacyjnego

Działanie 11.1: Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia -

Typy przedsięwzięć:

- Programy zapewniania dostępu do wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, zwiększające liczbę miejsc przedszkolnych oraz podnoszące jakość edukacji, obejmujące:
  - utworzenie dodatkowych miejsc przedszkolnych, w tym ewentualnie adaptacja pomieszczeń i/lub doposażenie danej placówki w pomoce dydaktyczne,
  - podniesienie jakości edukacji przedszkolnej, w tym wydłużenie godzin pracy placówek,
  - wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci poprzez organizowanie i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających/specjalnych w placówkach wychowania przedszkolnego,
- Działania przygotowujące uczniów, w tym ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, do efektywnego wejścia na rynek pracy, w tym rozwijanie kreatywności, innowacyjności i pracy zespołowej oraz kompetencji kluczowych:
  - porozumiewanie się w językach obcych,
  - kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne,
  - kompetencje informatyczne,
  - umiejętność uczenia się,
  - kompetencje społeczne, inicjatywność i przedsiębiorczość,
- Tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego (w powiązaniu z zaplanowanymi w projekcie zajęciami)

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym:

- Przedszkola, w tym z oddziałami integracyjnymi, przedszkola specjalne
- Podmioty prowadzące inne formy wychowania przedszkolnego
- Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych
- Szkoły oraz placówki realizujące kształcenie ogólne, w tym szkoły artystyczne i zawodowe, które realizują podstawę programową kształcenia ogólnego (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) oraz specjalne
- Szkoły wyższe (w zakresie współpracy z otoczeniem szkół wskazanych w katalogu beneficjentów)
- Organy prowadzące przedszkola objęte katalogiem beneficjentów
- Przedsiębiorcy
- Organizacje pozarządowe
- Samorząd województwa

Działanie 11.2: Wyrównanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji

Typy przedsięwzięć:

- Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji w obszarach umiejętności ICT i znajomości języków obcych.

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)

Działanie 11.3: Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwienie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu zrealizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami

Typy przedsięwzięć:

- Poprawa jakości edukacji w szkołach i placówkach prowadzących kształcenie zawodowe we współpracy z otoczeniem, w szczególności z pracodawcami, w tym doskonalenie umiejętności nauczycieli zawodu.
- Realizacja działań w zakresie stworzenia w szkole i placówkach systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe warunków kształcenia zawodu.
- Kwalifikacyjne kursy zawodowe dla osób dorosłych, zainteresowanych zdobyciem nowej kwalifikacji lub szkolenia przygotowujące do egzaminu sprawdzającego, czeladniczego lub mistrzowskiego.
- Kursy umiejętności zawodowych
- Pozaszkolne formy rozwoju kompetencji ogólnych, w tym kursy kompetencji ogólnych
- Turnusy doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników.
- Kursy, inne niż wymienione, umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych
- Programy formalnej oceny i potwierdzania umiejętności/wiedzy uzyskanych w sposób pozaformalny i nieformalny
- Kształcenie w formach szkolnych osób dorosłych, z własnej inicjatywy zainteresowanych zdobyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem wykształcenia i kwalifikacji zawodowych.

Główni Beneficjenci:

Wszystkie podmioty - z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w tym:

- Szkoły ponadgimnazjalne i placówki oświatowe prowadzące kształcenie zawodowe

- Szkoły specjalne przysposabiające do pracy
- Placówki kształcenia ustawicznego
- Placówki kształcenia praktycznego
- Centra kształcenia zawodowego i ustawicznego
- Organy prowadzące szkół objętych katalogiem beneficjentów
- Pracodawcy
- Samorząd województwa
- Szkoły wyższe (w zakresie współpracy z otoczeniem szkół wskazanych w katalogu beneficjentów, jako współpraca dla uczniów).

OŚ PRIORYTETOWA XII: Infrastruktura edukacyjna

Działanie 12.1: Inwestycje w kształcenie, szkolenie i szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej

Typy przedsięwzięć:

- Inwestycje w infrastrukturę wychowania przedszkolnego: przebudowa, budowa przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych form wychowania przedszkolnego wraz z zapewnieniem niezbędnego wyposażenia, w tym przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- Inwestycje w infrastrukturę szkół i placówek kształcących w zawodach: przebudowa, budowa, remont laboratoriów, sal do praktycznej nauki zawodu wraz z zapewnieniem wyposażenia, w tym przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych, Inwestycja w infrastrukturę instytucji upowszechniającej naukę i postawy innowacyjne: przebudowa, budowa, remont obiektów wraz z zapewnieniem wyposażenia, w tym przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych
- Inwestycja w infrastrukturę instytucji upowszechniającej naukę i postawy innowacyjne: przebudowa, budowa, remont obiektów wraz z zapewnieniem wyposażenia, w tym przystosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych

Główni Beneficjenci:

- Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia
- Inne państwowe lub samorządowe jednostki sektora finansów publicznych, których ustawowym lub statutowym zadaniem jest pełnienie zadań publicznych w zakresie edukacji
- Organizacje pozarządowe
- Osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne formy wychowania przedszkolnego
- Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych
- Porozumienia podmiotów wyżej wymienionych, reprezentowane przez lidera
- Podmioty prowadzące placówki kształcenia ustawicznego

OŚ PRIORYTETOWA XIII: Pomoc techniczna

2. Program Rozwoju Subregionu Południowego Województwa Śląskiego/Plan Regionalnych Inwestycji Terytorialnych (RIT) tzw. „Subregionalny”, tryb pozakonkursowy uwzględniający osie priorytetowe RPO WSL

W skład Subregionu Południowego wchodzi: powiat bielski, cieszyński i żywiecki. Przy pomocy instrumentów ZIT oraz RIT, w oparciu o strategię terytorialną, partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego będą realizowały komplementarne przedsięwzięcia lub wiązki przedsięwzięć łączące wsparcie z kilku osi priorytetowych RPO WSL 2014-2020, w tym interwencję dwóch funduszy tj. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego.

3. Projekt kluczowy Subregionu Południowego Województwa Śląskiego, tryb pozakonkursowy w ramach RPO WSL

Rewitalizacja przestrzeni nadbrzeżnych rzek, potoków i zbiorników wodnych Subregionu Południowego w ramach CT 6 Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów, w tym następujące Priorytety Inwestycyjne, Priorytet 6.4. Ochrona różnorodności biologicznej, ochrona gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu NATURA 2000 i zielonej infrastruktury, Obszar: Ochrona różnorodności biologicznej

4. Program Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska 2014-2020 (PWT RCz-RP), tryb konkursowy

Zakres terytorialny

Czechy: kraj liberecki, pardubicki, kralowohradecki, ołomuniecki, morawskośląski
Polska: woj. dolnośląskie (podregiony: jeleniogórski i wałbrzyski, powiat strzeliński), opolskie, śląskie (podregiony: bielski i rybnicki, powiat pszczyński)

OŚ PRIORYTETOWA 1: Wspólne zarządzanie ryzykiem

OŚ PRIORYTETOWA 2: Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia

Dla osiągnięcia celu osi priorytetowej realizowane będą następujące typy działań:

1. Zachowanie i odnowa atrakcji kulturowych i przyrodniczych, ukierunkowane na ich wykorzystanie dla zrównoważonego rozwoju wspólnego pogranicza
2. Działania w zakresie infrastruktury w celu transgranicznego udostępnienia i wykorzystania kulturowego i przyrodniczego dziedzictwa regionu przygranicznego
3. Wspólne działania informacyjne, marketingowe i promocyjne w dziedzinie wykorzystania zasobów przyrodniczych i kulturowych

Zakres interwencji:

- ścieżki rowerowe i piesze,
- rozwój i promowanie potencjału turystycznego obszarów przyrodniczych,
- ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych,
- rozwój i promowanie publicznych usług turystycznych,
- ochrona, rozwój i promowanie dóbr publicznych w dziedzinie kultury i dziedzictwa

OŚ PRIORYTETOWA 3: Edukacja i kwalifikacje

Dla osiągnięcia celu osi priorytetowej realizowane będą następujące typy działań:

1. Przygotowanie i realizacja wspólnego kształcenia
2. Współpraca między instytucjami edukacyjnymi a instytucjami na rynku pracy
3. Rozwój kształcenia językowego w ramach systemu oświaty - nauka języka partnera zagranicznego (języka czeskiego lub polskiego).

Zakres interwencji:

- ograniczanie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki,
- zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia,
- lepsze dopasowywanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności,
- dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami.

OŚ PRIORYTETOWA 4: Współpraca instytucji i społeczności

Dla osiągnięcia celu osi priorytetowej realizowane będą następujące typy działań:

1. Inicjatywy zmierzające do wzmacniania integracji na poziomie lokalnym, współpraca społeczeństwa obywatelskiego i inne działania przyczyniające się do spójności na poziomie lokalnym
2. Rozwój współpracy instytucji administracji publicznej
3. Tworzenie i rozwój transgranicznych sieci współpracy, łącznie ze współpracą z i między organizacjami pozarządowymi oraz partnerami społeczno-gospodarczymi

Zakres interwencji:

- Inwestycje w zdolności instytucjonalne i w sprawność administracji publicznej oraz efektywność usług publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu przeprowadzenia reform, z uwzględnieniem lepszego stanowienia prawa i dobrego rządzenia

OŚ PRIORYTETOWA 5: Pomoc techniczna

5. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW)

Działania:

M01 - Transfer wiedzy i działalność informacyjna

1.1: Wsparcie kształcenia zawodowego i nabywania umiejętności (

Pomoc będzie udzielana na szkolenia ukierunkowane na rozwój wiedzy i umiejętności zawodowych rolników i właścicieli lasów, w zakresie związanym z prowadzeniem działalności rolniczej oraz leśnictwem.

1.2 Wsparcie na demonstracje i działania informacyjne

Pomoc udzielana będzie na demonstracje służące promowaniu oraz upowszechnianiu innowacji i dobrych praktyk w zakresie produkcji rolnej lub leśnej lub przetwórstwa rolno-spożywczego.

M02 - Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw

2.1: Wsparcie dla korzystających z usług doradczych;

Wsparcia udziela się podmiotom świadczącym usługi doradcze na rzecz rolników lub właścicieli lasów. Beneficjent świadczy usługi doradcze dla ostatecznych odbiorców z terenu niewykraczającego poza granice województwa, przy czym możliwy jest preferencyjny dostęp do usług doradczych dla ostatecznych odbiorców, będących beneficjentami pozostałych działań PROW

2.2: Wsparcie na szkolenia doradców

W poddziałaniu tym wsparcie będzie udzielane na szkolenia dla doradców w ramach ich doskonalenia zawodowego w zakresie obszarów, w ramach których świadczone będą usługi doradcze dla rolników i właścicieli lasów

M03 - Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych

3.1 Wsparcie dla nowych uczestników systemów jakości" (3.1), które ma na celu zwiększenie uczestnictwa rolników w unijnych i krajowych systemach jakości.

3.2 Wsparcie na przeprowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych" (3.2) obejmujące wsparcie akcji w zakresie informacji i promocji produktów wysokojakościowych podejmowanych przez uczestników systemów jakości, tj. przez zespoły promocyjne składające się co najmniej z dwóch producentów

M04 - Inwestycje w środki trwałe

4.1: Pomoc na inwestycje w gospodarstwach rolnych

Obejmuje trzy typy operacji: Modernizacja gospodarstw rolnych; Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000; Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN – wsparcie adresowane jest do gospodarstw położonych na obszarach szczególnie narażonych na zanieczyszczanie azotanami pochodzenia rolniczego

4.2: Pomoc na inwestycje w przetwórstwo/ marketing i rozwój produktów rolnych

4.3: Scalanie gruntów - Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa

M05 – Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych

5.1 inwestycje w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych katastrof (Inwestycje zapobiegające zniszczeniu potencjału produkcji rolnej) i ma na celu przyczyniać się do ochrony gospodarstw rolnych przed skutkami powodzi lub deszczu nawalnego;

5.2 inwestycje w odtwarzanie gruntów rolnych i przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof (Inwestycje odtwarzające potencjał produkcji rolnej), obejmujące odbudowę zniszczonych przez klęski żywiołowe, niekorzystne zjawiska klimatyczne lub katastrofy gospodarstw rolnych i przywrócenie w nich produkcji rolniczej.

M06 - Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej

6.1: Pomoc w rozpoczęciu działalności gospodarczej na rzecz młodych rolników (premie dla młodych rolników)

Pomoc przyznaje się w związku z rozpoczynaniem prowadzenia gospodarstwa rolnego. Wsparcie dotyczy rozwoju działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym, a także przygotowania do sprzedaży wytwarzanych w gospodarstwie produktów rolnych.

6.2: Pomoc na rozpoczęcie pozarolniczej działalności gospodarczej na obszarach wiejskich

6.3: Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw - restrukturyzacja małych gospodarstw

6.4: Wsparcie inwestycji w tworzenie i rozwój działalności pozarolniczej - rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych

M07 - Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich

7.1: Inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycje w energię odnawialną i w oszczędzanie energii

Obejmuje dwa typy operacji:

a) Gospodarka wodno – ściekowa: budowa, przebudowa, modernizacja lub wyposażenie obiektów budowlanych służących do zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków; Zakup i montaż urządzeń kanalizacyjnych oraz urządzeń wodociagowych.

b) Budowa lub modernizacja dróg lokalnych

7.2: Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii

7.3 Badania i inwestycje związane z utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, krajobrazu wiejskiego i miejsc o wysokiej wartości przyrodniczej, w tym dotyczące powiązanych aspektów społeczno-gospodarczych oraz środków w zakresie świadomości środowiskowej (ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego)

7.4 Inwestycje w tworzenie, ulepszanie lub rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji i kultury oraz powiązanej infrastruktury

Obejmuje trzy typy operacji: Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne, kształtowanie przestrzeni publicznej, inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów.

Wsparcie w ramach tego typu operacji obejmuje: budowę, modernizację lub wyposażanie budynków pełniących funkcje kulturalne, w tym świetlic i domów kultury, ukształtowanie przestrzeni publicznej zgodnie z wymaganiami ładu przestrzennego. budowę lub modernizację targowisk lub obiektów budowlanych przeznaczonych na cele promocji lokalnych produktów.

M08 - Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów

8.1 Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych - obejmujące koszty założenia (tzw. wsparcie na zalesienie) oraz premię pielęgnacyjną i zalesieniową - wsparcie na rzecz kosztów zakładania i utrzymania w zakresie zalesiania i tworzenia terenów zalesionych

M09 - Tworzenie grup i organizacji producentów

9.1: Tworzenie grup i organizacji producentów w rolnictwie i leśnictwie

M10 - Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne

Istotą działania jest promowanie praktyk przyczyniających się do zrównoważonego gospodarowania gruntami (w celu ochrony gleb, wód, klimatu), ochrony cennych siedlisk przyrodniczych i zagrożonych gatunków ptaków, różnorodności krajobrazu oraz ochrony zagrożonych zasobów genetycznych roślin uprawnych i zwierząt gospodarskich, a także ochrony różnorodności krajobrazu.

10.1: Płatności w ramach zobowiązań rolnośrodowiskowo-klimatycznych

10.2: Wsparcie ochrony i zrównoważonego użytkowania oraz rozwoju zasobów genetycznych w rolnictwie

M11 - Rolnictwo ekologiczne

Celem działania Rolnictwo ekologiczne jest wspieranie dobrowolnych zobowiązań rolników, którzy podejmują się utrzymać lub przejść na praktyki i metody rolnictwa ekologicznego określone w rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007, z późn. zm.).

M13 - Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami

Działanie to jest instrumentem wsparcia finansowego dla rolników, którzy prowadzą działalność rolniczą na obszarach górskich i innych obszarach z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (obszary ONW).

1) Płatności dla obszarów górskich (ONW typ górski)

wsparcie będzie udzielane w celu zrekompensowania efektów istniejących utrudnień w produkcji rolnej na obszarach górskich w stosunku do gospodarstw położonych poza granicami obszarów górskich.

2) Płatności dla obszarów innych niż obszary górskie, charakteryzujących się znaczącymi ograniczeniami naturalnymi (ONW typ nizinny)

3) Płatności dla innych obszarów charakteryzujących się szczególnymi ograniczeniami (ONW typ specyficzny)

6. Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność)

LGD – Lokalna Grupa Działania

LSR – Lokalna Strategia Rozwoju

LEADER może być realizowany na obszarach wiejskich, przez które (odmiennie niż jest to określone we wspólnych definicjach dla niniejszego programu) rozumieć należy obszar całego kraju, z **wyłączeniem obszaru miast o liczbie mieszkańców większej niż 20 000**

Poddziałania:

1. Wsparcie przygotowawcze

Podnoszenie kompetencji LGD i społeczności lokalnych, szkolenie i tworzenie sieci kontaktów oraz wypracowanie mechanizmów współpracy i włączania lokalnych społeczności w celu przygotowania i wdrożenia LSR.

2. Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność (Wdrażania lokalnych strategii rozwoju)

Wsparcie w ramach tego poddziałania musi spełniać cele szczegółowe dla działania oraz cele określone w LSR.

Premiowane przez LGD będą operacje spełniające w szczególności jedno lub kilka z wymienionych kryteriów: innowacyjne; przewidujące zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu; generujące nowe miejsca pracy; realizowane przez podmioty zakładające działalność, której podstawę będą stanowiły lokalne produkty rolne (lokalny produkt rolny – wytwarzany na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju); ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy, określonych w LSR.

Beneficjenci: Osoby fizyczne; Osoby prawne, w tym m.in. kółka rolnicze, JST z wyłączeniem województw, ich związki bądź ich jednostki organizacyjne, organizacje pozarządowe, spółdzielnie, kościoły, związki wyznaniowe; Jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną.

3. Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania

Przygotowanie projektu współpracy i realizacja projektu współpracy. Projekty współpracy mogą dotyczyć współpracy międzyterytorialnej (pomiędzy LGD w ramach jednego województwa lub z różnych województw) lub międzynarodowej.

Koszty kwalifikowalne obejmują: zakup dóbr, usług; roboty budowlane; organizację i przeprowadzanie spotkań/wyjazdów/wydarzeń itp., najem, dzierżawę lub zakup oprogramowania, sprzętu, narzędzi, urządzeń, maszyn, materiałów lub przedmiotów przygotowanie badań, analiz, opracowań, dokumentacji; tłumaczenia; najem lub dzierżawę pomieszczeń, obiektów lub gruntu; promocję i informację; wynagrodzenie za pracę oraz usługi świadczone w związku z przygotowaniem lub realizacją projektu współpracy; inne koszty związane z realizacją operacji.

Beneficjenci: LGD (Lokalna Grupa Działania), których LSR zostały wybrane do realizacji i finansowania ze środków Programu.

4. Wsparcie na rzecz kosztów bieżących i aktywizacji

Wsparcie bieżącego funkcjonowania LGD zapewniające sprawną i efektywną pracę LGD, w tym sprawne funkcjonowanie biura LGD oraz doskonalenie zawodowe osób uczestniczących w realizacji tych LSR. Wsparcie procesu aktywizacji związanej z realizacją LSR. Zapewnienie wsparcia dla potencjalnych beneficjentów w opracowaniu projektów, przygotowaniu wniosków i realizacji projektów (prowadzenie przez LGD doradztwa na rzecz potencjalnych beneficjentów LSR). Wsparcie przyczyni się także do budowania kapitału społecznego na wsi, a poprzez to do pobudzenia zaangażowania społeczności lokalnej, zgodnie z zasadą partycypacyjności, w rozwój obszaru oraz lepszego wykorzystania potencjału obszarów wiejskich.

Opracował: Agata Markiewicz

16-02-2015

BURMISTRZ MIASTA

Ireneusz Szarżec

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń

Ustroń, dnia 24 lutego 2015 r.

BRM.0014.2.1. ¹² 2015

OPINIA NR .....¹².../2015

**Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń**

z dnia 24 lutego 2015 r.

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa Rady Miasta Ustroń **pozytywnie /**
~~negatywnie~~* opiniuje Informację na temat nowych programów unijnych na lata
2016 – 2020.

**PRZEWODNICZĄCY KOMISJI
Budżetu i Przestrzegania Prawa**

W. Z. ^{Grzegorz Krupa}
.....
(Pieczęć i podpis Przewodniczącego Komisji)

Wyniki głosowania:

„za” — .....⁴.....
„przeciw” — .....⁰.....
„wstrzymało się” — .....⁰.....

Otrzymuje:

- .....^{Burmistrz}.....

* *niepotrzebne skreślić*

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń

Ustroń, dnia 24 lutego 2015 r.

BRM.0014.2.1. ¹³ 2015

OPINIA NR ...¹³.../2015

**Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń**

z dnia 24 lutego 2015 r.

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa Rady Miasta Ustroń **pozytywnie /**
negatywnie* opiniuje projekt uchwały w sprawie zmian w budżecie miasta na rok
2015.

**PRZEWODNICZĄCY KOMISJI
Budżetu i Przestrzegania Prawa**

w z *Andrzej Szeja*
Grzegorz Krupa
(Pieczęć i podpis Przewodniczącego Komisji)

Wyniki głosowania:

„za” — ..... ⁴ .....

„przeciw” — ..... ⁰ .....

„wstrzymało się” — ..... ⁰ .....

Otrzymuje:

- Burmistrz .....

* *niepotrzebne skreślić*

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń

Ustroń, dnia 24 lutego 2015 r.

BRM.0014.2.1. 14 2015

OPINIA NR .....14...../2015

**Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń**

z dnia 24 lutego 2015 r.

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa Rady Miasta Ustroń **pozytywnie /
~~negatywnie~~* opiniuje** projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie Wieloletniej
Prognozy Finansowej Miasta Ustroń.

**PRZEWODNICZĄCY KOMISJI
Budżetu i Przestrzegania Prawa**

W-Z *Andrzej Szczęsny*
Grzegorz Krupa

(Pieczęć i podpis Przewodniczącego Komisji)

Wyniki głosowania:

„za” — .....4.....
„przeciw” — .....0.....
„wstrzymało się” — .....0.....

Otrzymuje:

- Burmistrz .....

* *niepotrzebne skreślić*

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń

Ustroń, dnia 24 lutego 2015 r.

BRM.0014.2.1. ¹⁵... 2015

OPINIA NR .....¹⁵.../2015

**Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń**

z dnia 24 lutego 2015 r.

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa Rady Miasta Ustroń **pozytywnie /**
~~negatywnie~~* opiniuje projekt uchwały zmieniający uchwałę w sprawie zarządzenia
inkasa oraz określenia inkasentów i wysokości wynagrodzenia za inkaso w podatku
od nieruchomości, podatku rolnym, podatku leśnym, łącznym zobowiązaniu
pieniężnym i opłacie uzdrowiskowej.

**PRZEWODNICZĄCY KOMISJI
Budżetu i Przestrzegania Prawa**

w. z *Andrzej Szczygła*
Grzegorz Krupa

(Pieczęć i podpis Przewodniczącego Komisji)

Wyniki głosowania:

„za” — .....⁴.....
„przeciw” — .....⁰.....
„wstrzymało się” — .....⁰.....

Otrzymuje:

— BURNISTRZ.....

* niepotrzebne skreślić

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń

Ustroń, dnia 24 lutego 2015 r.

BRM.0014.2.1. 16 2015

OPINIA NR 16/2015

**Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń**

z dnia 24 lutego 2015 r.

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa Rady Miasta Ustroń **pozytywnie / negatywnie*** opiniuje projekt uchwały wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Naczelnikiem Urzędu Skarbowego w Cieszynie a Miastem Ustroń w sprawie przejęcia od Naczelnika Urzędu Skarbowego w Cieszynie zadań z zakresu administracji rządowej w przedmiocie egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

**PRZEWODNICZĄCY KOMISJI
Budżetu i Przestrzegania Prawa**

W. Z. Andrzej Szczęsny
Grzegorz Krupa
(Pieczęć i podpis Przewodniczącego Komisji)

Wyniki głosowania:

„za” — 4
„przeciw” — 0
„wstrzymało się” — 0

Otrzymuje:

- BURMISTRZ .....

* niepotrzebne skreślić

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń

Ustroń, dnia 24 lutego 2015 r.

BRM.0014.2.1. 17. 2015

OPINIA NR 17/2015

**Komisji Budżetu i Przestrzegania Prawa
Rady Miasta Ustroń**

z dnia 24 lutego 2015 r.

Komisja Budżetu i Przestrzegania Prawa Rady Miasta Ustroń **pozytywnie /
~~negatywnie~~* opiniuje** projekt uchwały przystąpienia do realizacji projektu pn.:
"e-Olza – integracja systemów informatycznych administracji samorządowej na
terenie gmin powiatu bielskiego, cieszyńskiego i wodzisławskiego".

**PRZEWODNICZĄCY KOMISJA
Budżetu i Przestrzegania Prawa**

W. Z. Andrzej Szczęsny
Grzegorz Krupa
(Pieczęć i podpis Przewodniczącego Komisji)

Wyniki głosowania:

„za” – ..... 4 .....

„przeciw” – ..... 0 .....

„wstrzymało się” – ..... 0 .....

Otrzymuje:

- BURMISTRZ .....

* niepotrzebne skreślić